

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

Tertia pars libri primi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

Tertia pars libri primi.

re penarū tpaliū v'l infernaliū
pncipaliter. Verecūda vt
erubescat z nō se iactet v'l mē
te gloriē p't seculi vanitatez
aliquā, z pncipue ibi pfundat
rōe respectu diuine maiestas
tis offēse. Integra, vt nihil
retineat de his q̄ pmissis, pnci
pue de mortalibz. Secreta
vt nō publice s; occulte sacer
doti dicat pctā sua q̄ euz pos
sit absoluere. Lachrymabil'
vt doleat d' pctis pmissis, z d'
testes ea saltē intellectu rōis.

Accelerata, vt q̄ citi' p't cō
missio pctō cōfiteat, hoc tamē
est de bene esse. Fortis, vt
nihil dimittat pre verecūdia

Et accusans se z nō alios,
nec in confessione se excuset z
alios inculpet. Et sit parere
parata, i. adimplere penitētiā
sibi iniunctam, et facere ea q̄
bēt necessario facere, vt aliēa
restituere si habet z b'mōi.

Finit pars scda libri pmi
que est de scientia que requir'
rit in confessore,

Incipit pars
tertia pmi libri d' bonitate cō
fessoris, z h; decē, s. Et p'rio
q̄lt' confessor duo d; h're, s. ti
more dei, et zelū aiarū, s. j.

E bonitate

d' confessoris iſe z in ex
ercitio talis officij dic'
Aug. de pe. di. vi. c. Qui vult
cōfiteri. Sacerdos ante quē
statuit oīs languoz in nullo il
lorū sit iudicand' q̄ in alio iū
dicare ē promp'. Judicans
em aliū q̄ est iudicandus cō
demnat seipm. cognoscat igi
tur se z purget in se qd' videt
alios sibi offerre. Curet vt a se
proijciat q̄cquid in alio dam
nosum repit, animaduertat
qdē qd' dicit. Qui sine pctō ē
vestrū zc. iō em liberavit pec
catricē, quia nō erat qui p'is
ceret lapidem, quō lapidaret
qui se lapidandū p'gnosceret.
Nullus em erat sine pctō, in
quo intelligit oēs fuisse reos
nā ventalia peccata sēp remit
tebant p' cerimonias. Si qd'
p'ctm in eis erat criminale es
rat. Detiores g' h' sunt sacer
dotes se prius nō edificātes
illis q̄ dñz obſuabāt infidijs
fm em Aug. Tho. z Alber.
audiēs p'fessioz cū p'cia mor
talis pcti mortaliē peccat, tñ
effectū sacramēti cōfert cum
sacō, si non est precisus vel
suspensus q̄tūcūq; alias ma
lus. Vñ Aug. j. q. j. c. dicitur
ē a dño Numeri ad Aaron

Vos ponite nomē meū sup
 filijs isrl. ⁊ ego dñs bñdicaz
 eos vt grāz traditā p ministe
 riū ordinati trāsfūdāt hoībz.
 Nec volūtas sacerdotꝝ pdes
 se vlt obesse p̄t. sꝫ meritū bñdi
 ctioez p̄scētꝝ. Qd̄ at̄ d̄r eadē
 q. Remissioez pctōꝝ nō dant
 auari ⁊ siliā. itelligit̄ fm glo.
 vel simplr de p̄cis. vlt̄ si itelli
 gat̄ d̄ toleratꝝ. tales nō dāt ex
 merito vite. i. n̄ s̄ digni dare
 Duo q̄ debet h̄re cōfessor.
 Ebet aut̄ p̄fessor p̄ci
 d̄ pue h̄re duo. s. timo
 rē vñ fiat circūspectꝝ
 ⁊ zelū aīaz vñ sit sollicitꝝ cir
 ca ea q̄ necessaria sūt. Quātū
 ad p̄mū p̄siderare d̄z q̄ ipse ē
 mare enēū i tēplo dñi vbi la
 uabāt sacerdotes ⁊ leuite aīa
 lia offerēda in sacrificiū. vñ d̄
 ex immundicijs a qb̄ illa ab
 luebant̄ efficiebant̄ immūdi
 Unde Bre. in pastorali dicit
 q̄ sit plerūqꝝ vt animꝝ pasto
 ris audita tentatione ouis et
 ipse tenet̄. et ideo cū timore et
 tremore debet poni. ⁊ non se
 i gerere. ⁊ cū lenitate ⁊ cū risi
 bus instare. Unde in figura
 moysi vt d̄r Exo. xxxviii. sec̄
 labiū enēū de speculis mulie
 ruz in q̄ lauarent̄ sacerdotes
 sācta sanctorū ingressuri. ⁊ s̄s
 gnificat scripturā. vbi sūt exē

pla sanctaz animaz. ad quas
 debet sepe inspicere ad viden
 dum maculas suas ad intel
 ligendū insidias diaboli. Cū
 subdit Greg. vbi supra. Nec
 nequaqꝝ sunt timenda pastori
 qꝫ deo pensante cuncta subti
 liter. tanto facilius liberat̄ qꝫ
 a sua q̄nto misericordiꝝ tenta
 tione fatigat̄. Quātū p̄o ad
 zelū d̄c Bre. q̄ nullū sacrifici
 ciū it̄ deo acceptū ē vt zelus
 aīaz. Et fructū hmōi ostēdit
 Jac. v. c. vbi post p̄mulgatis
 ones p̄fessiois dicit. Qui cō
 uerti fecerit pctōrem ab erro
 re vie sue. saluabit animam
 eius a morte. et charitas ope
 rit multitudinē pctōꝝ. Non
 aut̄ minꝝ trabunt̄ ad deū per
 confessionē anime quādo di
 ligenter fit qꝫ per p̄dicatores
 moderno tēpore. vt experien
 tia docet. debet ergo nō tar
 dare q̄ vocatur ad hmōi.

Quō se h̄re debeat p̄fessor
 erga penitētē. ⁊ de qb̄ interro
 gādū est in p̄fessioe. et ibi ver
 sus decē p̄ceptoz d̄calogi. et
 p̄sus septē pctōꝝ mortaliū. ⁊
 q̄ in p̄fessioe tria dēt obfuar
 re interrogādo p̄fessor. s. ij.

Scit s̄lu

d̄ gusti. d̄ pe. di. vj. c.
 j. post mediū dices

Tertia pars libri primi.

Diligēs inq̄sitor subtilis in-
uestigator sapiēter z q̄si astus
te interroget a pctōre: q̄ forsi
tan ignorat vel p̄ verecundia
vellet occultare, p̄gnito aut̄
crimine varietates ei⁹ nō in-
uestigare dubitet z locū z tps
z c. q̄bus cognitio adsit beni-
uol⁹ parat⁹ corrigere, z secu-
on⁹ portare, hēat dulcedinē
in afflictioe, pietatē in alteri⁹
crimine, discretioz i varietate:
adiuuet p̄fitēre orādo z alia p̄
eo bona faciēdo, sp̄ iuuet les-
niēdo, p̄solādo, spes p̄mitten-
do, z cū op⁹ fuerit etiā incre-
pādo: doleat loquēdo, instru-
at opando, sit p̄iceps laborz
si vult esse particeps gaudiū,
doceat p̄seueratiā. **Hec Augu-
gu.** Ex his verbis Augu-
patz q̄ nō sufficit audire p̄fel-
sioez eoz q̄ sibi dicunt a pec-
catorē z ipm n̄ interrogare, nisi
si eēt p̄sona i his bñ pita z sci-
entificata q̄ sufficiēt scit dice-
re q̄ optet. **Sz** cū p̄sone cōitē
sint grosse i istis, etiā ille q̄ st̄
i alijs negocijs mūdī vl̄ scien-
tījs acuti: **Jō** p̄mittendū ē di-
cere vnicuiq̄ id qd̄ vult, z eo
ordine q̄ vult, z de pctis q̄ p̄
se sufficientē dic̄ nō ē itez iter-
rogād⁹, ne molestes eū in q̄ n̄
optet. **Sed** si aliqd̄ nō bñ in-
tellerissz, p̄cipue de mortali-

bus faciat sibi itez declarare
vt meli⁹ itelligat. De his p̄o
q̄ n̄ plene dixit, puta qz nō di-
xit circūstātiās necessarias vl̄
numez it̄roga eū de his vt
plene dicat q̄ntū est necessari-
um. De illis p̄o peccatis q̄ n̄
dixit, nec scit p̄ se dicere inter-
roga enim.

Quo ordine fieri debeant
interrogatiōes, z de q̄b.

Ed Ray, z Host. i sū-
ma dicūt q̄ it̄rogati-
ones fieri dñt de septē
vicijs capitalibz z eozū sp̄bz
z filiabz, d̄ q̄b hēs, s̄, diffus-
se, i, ū, pte, p̄ totū, nō tñ ē it̄er-
rogandū d̄ oibz, s̄z pl⁹ z min⁹
p̄m p̄ditioz p̄sonaz. **Sic** aut̄
q̄ p̄fitē nō habet necesse tene-
re magis vnū ordinē q̄s aliuz
dicēdo pctā sua, ita nec cōfes-
sor it̄rogādō, tñ ad melius
memorie p̄mēdādū de q̄b d̄z
interrogare, z de q̄b iā it̄er-
rogauit ne ampli⁹ habeat tri-
plicare p̄gruum ē tenere ali-
quē ordinē, z si placet it̄er-
rogare de decē p̄ceptis, q̄ p̄tinē-
tur i istis p̄sibz, **Unū** cole de-
um, nec iures vane p̄ ipsum,
Sabbata sc̄rifices, habeas i
honore parētes, **Nō** occisor
erz, fur, mechus, testis iniqu⁹
Nō vlli nuptā, nec rē cupias
alienā, **Declaratōez** hoz ver

suū habes infra. Post hō in-
terrogatōez sup decē pceptis
pueniēs erit interrogare sup
septē vicij capitalibz. q̄ in h
p̄su cōtinent. Ut tibi sit vita
sp̄ fatigia vita. In ista dicitōe
saligia sūt septē lre. a q̄bz incl
pūit noīa septē capitaliū vici
orū. Per S hō itelligit sup
bia s̄ q̄ p̄hendit vana glia.
Per A auaricia. Per L feti
da luxuria. Per I inuidia. p̄ S
gula. Per I ira. Per A acci
dia. Sed anteq̄z interroget de
pctis p̄i q̄rat de excōdicatōe
maiori. z si iuenit eū aliq̄ snia
irretitū. si habet auctoritatem
sup h̄ absoluat p̄i. Si hō n̄
habet auctoritatē remittat ad
eū qui potest eū absolvere.

In interrogatōibz fiendis
tria debent obseruari.

Ho. in. iij. dic̄ q̄ p̄fess
t for tria debet obserua
re in inērogatōibz sien
dis. Primū est q̄ nō intro
get oēs de oibz. sed interrogē
tur p̄sone de pctis q̄ cōsueue
rūt repiri in hominibz illius
cōditionis z status. vt stipen
diarij de rapinis z incendijs
Clerici de symōia z horis o
missis. Adolescētes de luxu
rijs z hmōi. Und̄ a p̄ncipio
p̄fessionis decens est interro

gare cōfiterē de cōditōe sua
de exercitio et statu an cleric⁹
an laic⁹. an solut⁹ vl' cōiugat⁹
z hmōi. vt prudēt⁹ inde poss
sit formare iterrogatōes. Et
q̄tū est t̄pis q̄ fecerit vltimā
p̄fessionē. z si fecerit penitens
tiā sibi iunctā. Et vtz in sta
tu gratie vel pcti mortalis.

Secūdū quod debet obser
uare confessor est vt interro
gentur ipsi a remotis de pec
catis: z in genere. non in vlti
ma specie et modo peccati. su
bito. Ut si nesciebat tale
peccatū p̄mittere illud addis
scat. et sic ducat in tētationez
Verbi gr̄a. Si fatef se p̄mis
sisse viciū luxurie. nō statim i
terroget p̄fessor si seipm suis
manibz polluit. z hmōi. s̄ ita
paulatim interroget de mō z
circūstantijs talis pcti p̄mis
si z hmōi. Tertius est q̄ in
pctis carnalibus non descen
dat nimis. ad p̄ticulares cir
cūstātijs non necessarias. qz
hoc est seipm in tentatōz idu
cere. z adinventionem pctōz
rū docere eos q̄ ignorāt. z ali
q̄n postea talia referunt i pla
teis in derisum z scādalu z sa
cerdotū. verbi gr̄a. Si vir fa
tef polluisse mlierē extra vas
debitū. nō vlteri⁹ q̄rat p̄fesso
res i q̄ pte corpis z quō. qz iā

Tertia pars libri primi.

h3 vltimā spēm pctī. Als ve-
ro turpitudines q̄s miseri ho-
mines inueniūt ipimet si vo-
lunt exprimant.

De circūstātijs pctōz. et ibi
p̄sus eaz. et q̄ circūstātie sūt
in q̄ntuplici specie. s. iij.

Ed nota

I q̄ p̄fessor nō solū
d3 iterrogare de
mortalibz. s3 etiā de circūstan-
tijs q̄ aggrauāt v̄l alleuiant.
Vñ Inno. i. c. oīs. d. pe. et re.
dic. Sit discret⁹ sacerdos et
caut⁹ vt more p̄iti medici su-
p̄infundat vinū et oleū vulne-
ribz sauciati. diligēt inq̄rēs
pctā et eoz circūstātijs q̄bus
diligēt et prudēter inq̄sit i
telligat q̄le ei debeat prebere
p̄siliū. et cuiusmodi remediūz
d̄beat adhibere diuersis vtē-
do exp̄imētis ad sanādū egro-
tū. hec ibi. Ad illō facit qd̄ di-
cit Aug. d̄ circūstātijs pctōz
de pe. di. v. c. p̄sideret q̄litatē
crimis i loco. in tpe. in p̄seuer-
rantia. in p̄sone varietate. q̄li
h̄ fecerit intētiōe. et de ipsi⁹ vi-
cū mltiplici executione. Dis-
ista varietas p̄fitēda ē et desē-
da. Dolēdū ē n̄ solū qz pecca-
uit. s3 qz se p̄tute et gr̄a priua-
uit. doleat alioruz vitā in sua
fuisse corruptā. s. suo exēplo.

et modū qd̄ dedisset primō
suo exēplo bono. doleat d̄ tri-
sticia quā itulit bonis peccā-
do et de leticia quā eis nō ad-
hibuit. h̄c Aug. Que oīa itel-
lige fm̄ q̄ declarāt hic. Mas
aut circūstātijs q̄ trabūt pec-
catū in alterā specie optet ne-
cessario confiteri scdm̄ Tho.
Alb. et alios doctores. Alias
em̄ circūstantias p̄fiteri. cum
sint pctā venialia p̄fectiorz ē
p̄tut. nō tñ ē necessariū. Pe.
d̄ pal. i. iij. di. xvj. dicit. q̄ nu-
mer⁹ circūstātijs p̄p̄hēdit h̄
p̄su. Quis qd̄ vbi p̄ q̄s q̄bus
auxilijs. cur q̄mō q̄n. Ray. ve-
ro addit octauā. s. q̄tiēs. et vbi
i p̄su d̄ q̄b̄ auxilijs. ipse dic̄
p̄ q̄s. Dicit̄ ḡ q̄s p̄ varietate
p̄sonaz et stat⁹ etatis sapie et
ordinis. et sic fuit grauissimū
pctm̄ ade. qz q̄nto ḡd⁹ altior
tāto cas⁹ ḡuioz et ingratitudo
maior. Quid. vtz malū qz p̄-
hibitū. v̄l ex genere suo. vtrū
mortale v̄l v̄iale. an occultū
v̄l manifestū. et q̄tū ad hāc cō-
ditōez ḡuius fuit pctm̄. Lain
q̄s ade. q̄ntitas em̄ generz hos-
miciidij ḡuioz est pctō gule v̄l
supbie. Ubi. qz in loco sacro
grau⁹ peccat. Per q̄s. qz tra-
xit alios ad peccādū. qd̄ ē. p̄-
priū diaboli. v̄l q̄s posuit me-
diatores ad malū p̄petradū.

qz pctōz illoz est pticeps, vel cū q̄bo p̄ q̄bo, z 3̄ q̄s. Quoties nō solū q̄ntū ad consuetudinez s̄z etiā q̄ntū ad nūez, q̄ nūez r̄ referē ad actionē, nō ad obiectū actōis, vbi gr̄a. Si hō ī iniusta tractatiōe accipiat saccū plenū mille florenis, est t̄m vnū furtum. Si aut̄ tres florenos accipiat diuers̄ actibus successiue erūt tria furta qz ī ip̄o actu ē pctm̄ sp̄ eēntia lit̄, z iō nō p̄t vnū eē ī pluribz actibz. **Lur.** An ex infirmitate vel ignorātia vl̄ elatōe, vl̄ q̄li intentiōe fecerit, qz mortalia pctā trabūt spēm a fine iō s̄ d̄lligēt ē explicādū. Qui em̄ furat̄ vt mechē maḡ dicēd̄ ē mech̄ q̄ fur, z t̄m vnū pctm̄ ē ī vno actu, s̄z h̄ns plures de- formitates. Quo mō, naturali vl̄ inaturali, qz sp̄ ē q̄ui in eodē ḡne, s̄. agēdo q̄ patiēdo. N̄, si ī sacro tpe, puta diebz festinis vel alio tpe z de perseuerantia ī pctō,

Circūstātie pctōz p̄fitēde sunt ī multiplici genere.

Doelara

a tiōez huiusmōi s̄z, q̄n circūstātie pctōz s̄t cō- fitēde, sic dic̄ Pe, de pal, Cir- cūstātie s̄t ī quintuplici ḡne Prime sunt que nō alleuiant

nec aggrauant, sic ille q̄ nullā importat p̄ueniētiā vl̄ discō- ueniētiā ad rōnem, nec ex se nec ex suspitiōe, vt furari cum manu dextra vel sinistra, et istas p̄fiteri ē supfluū. Secū- de s̄t que alleuiāt, s̄z que im- portāt p̄ueniētiā vt facere ma- lū ex bona intentiōe vl̄ igno- rantia, z istas p̄fiteri ē impfe- ctū, nisi timeret scādālū cōfes- soz. Tercie s̄t q̄ ip̄ortāt discō- ueniētiā ex suspitiōe, vt fura- ri multū, z istas p̄fiteri ē p̄fes- ctum, qz aggrauāt pctm̄, nisi imineret piculū sui vl̄ p̄fessor- ris vel alteri tertij. Sed qz n̄ mutāt speciē nec aggrauāt ī infinitū nō est necessariū eas p̄fiteri s̄m Tho, S; Pe, dic̄ qz q̄uis ista sit cōis opinio, tutior t̄nest alia, s̄. vt p̄fiteant̄ eas, s̄. cū notabilit̄ aggrauāt vt furari centū multo graui⁹ est q̄ furari vnā. Quarte s̄t q̄ aggrauāt et mutāt speciē nō t̄m ī infinitū ḡuant vt q̄n vtrūqz est veniale, vel q̄n pri- mū est mortale, scdm̄ veniale vt ī speciēbz gule, q̄rum vna aduenit alteri, z sunt q̄nqz ve- niales z quandoqz mortales, z istas cōfiteri nō ē necessari- um, nec illud est ī hoc qd̄ dic̄ Tho, et cōmunit̄ alij, s̄. qz q̄ mutāt speciē necessario sunt

Tertia pars libri primi.

Confitende, qz loq̄t de illis q̄ sūt
mortalia. Rō aut̄ q̄re nō ē ne
cessarius eas cōfiteri ē ista, qz
circūstantia ē confitēda necessa
rio, nō qz mutat speciē, vt p̄t̄
in veniali, sed qz mutat in in
finitū, vt patet i mortali. S; z
circūstantia nō mutās in infi
nitū nūq̄; aggrauat i infinitū
qz intendit penas et nō exten
dit. Extētio em̄ ē infir̄ta nec
pōt crescere, s; intētio est finis
ta, et semp pōt crescere. Nulla
ḡtalis q̄ nō mutat seu ag
grauat in infinitū est necessa
rio confitēda. Quinte mutāt z
q̄nq; aggrauāt in infinitū, vt
quādo veniali actui puta ad
gulam studiose p̄paratas ad
ditur ebrietas vel notabilis
anticipatio hore in ieiunio si
ne causa. Sed vtrū in religio
so sit mortale qd̄ alteri est ve
niale, dicendū qz nō, puta di
cēdo verbū ociosum z hmōi,
nisi spēm mutaret, qz nubere
vl̄ velle nubere qd̄ secularib; nō
est pctm̄ si h̄ fiat causa pro
lis generande, vel veniale p̄
pter voluntatem est mortale
religioso p̄fesso, clerico vl̄ or
dinato, quia sacrilegiū est, nō
autem primi motus luxurie,
furti vel inuidie, quia nullus
vouet se non habiturum pri
mos motus qui non sunt in

nostra potestate. Nec Pe. d̄
pal.

Circūstātie q̄ trahūt pctm̄
ad aliud gen^o sunt confitēde.
Nota fm̄ Tho. in q̄
e dā epla qz ille circūstā
tie dicūt trahere pctm̄
ad aliud gen^o, z tō de necessi
tate confitēde q̄ hūt spēalē res
pugnantia ad aliqd̄ p̄ceptoz
dine legis. Sic furtū simplr
repugnat huic p̄cepto nō fur
tū facies. Si vero fiat furtū
in loco sacro circūstātia loci
illa repugnantia h; ad aliqd̄
p̄ceptorū qd̄ est d̄ veneratiōe
sacramētoz z addit̄ noua spe
cies peccati z sic de alijs.

Peccatū commissuz die festo
trahit ad circūstantia aliam.

icit Hico. d̄ lyra sup
d̄ Exo. qz pctm̄ mortale
commissum die festo ha
bet specialē repugnantiaz ad
p̄ceptū de sc̄tificatiōe festoz
z sabbati, qz magis ē op^o ser
uile op^o pcti q̄ op^o manuale
Opus aut̄ fuile ibi p̄hibet z
sic ē mortale vl̄tra p̄ria d̄ for
mitatē sue materie. Ex h̄ qz
mittit̄ i die festo h; aliq̄ d̄ for
mitatē quā oportet confiteri
et in fine dicit idem Tho. qd̄
illud qd̄ d̄r, circūstātiās non
trahentes pctm̄ ad aliud ges
nus siue speciē n̄ eē d̄ necitas

te pfitendas. nō eē referendū
ad nūerū pctōz z eiusdez spes
ciei. qz numeruz tenet cōfiteri
si pōt. qz non est vnū sed mul
ta. z hoc nota diligenter.

¶ Qta tertio qz cū cogita
tio cū deliberatiōe rō
nis in actū pcti mortāl
s. deliberādi illū actū agere ēt
absqz ope sit pctm mortale. iō
ad singulas pctōrū spēs post
pctā opis iterroga etiā d̄ pec
catz cogitationū illi pcti tm̄.
z d̄ pctis orz. z cū opus alic
pcti z deliberatio mētis ad il
lud agendū absqz ope sit eius
dē speciei specialissime. s; dif
fert fm̄ magis z min⁹. v̄l per
fectū et impfectū. qz. s. maius
pctm̄ est in ope q̄ i sola cogi
tatiōe. iō etiā de circumstātijs
hmōi cogitationū interrogā
dū est. puta si dicit penitēs se
psensisse cogitatiōib; luxurio
sis. qz h̄ pōt eē multipl̄r et in
diuersis speciebz. iō iterroge
tur d̄ qlitate ipaz cogitatio
nū. vt si deliberauit tale pec
catū pmittere cū soluta. quia
tūc fornicatio est si ip̄e solut⁹
est. aut cum cōiugata. qz tūc
adulteriū est. aut cū psangu
inea. qz tūc incestus est. z sic d̄
alijs luxurie speciebus. z alio
rum viciorum.

Peccatuz diuiditur in tria

¶ Ro aliqli declaratiōe p̄
p̄ dictozuz nota qd̄ dicit
Tho. j. q. xij. qz pctm̄
diuiditur p̄ hec tria. scz pctm̄
cordis orz z opis. nō sic p̄ di
uersas spēs cōpletas sic dif
ferūt specie bos z leo z capra
sed sic p̄ diuersos grad⁹ pcti.
sicut dom⁹ in fundamentū di
uidit̄ in parietē z tectum sicut
in spēs incōpletas. Cōsūma
tio igit̄ pcti est in opere. vnde
pctm̄ opis hz specie cōpletā.
Sed p̄ma inchoatio ei⁹ est
q̄si fundatio in corde. Secū
dus grad⁹ ei⁹ est i ore. fm̄ em̄
qz hz in mente prumpit facile
ad manifestandum p̄ceptum
cordis. Terti⁹ grad⁹ est in cō
sūmatiōe opis. Patz ḡ qz hec
tria ptinet ad vnā pfectā spe
cie: cū ab eodē motiuo proce
dāt. Iracund⁹ em̄ ex eo qz ap
petit vindictā pus turbat in
corde. scdo in v̄ba ptumelios
sa prorūpit. tertio p̄cedit ad
facta iniuriosa. vt pcussiōem
z hmōi. z sic d̄ alijs q̄buslibz
vt de luxuria. Nec tm̄ sic itel
ligendū ē pctā cordis eē spēs
incōpletas. q̄si nō sint morta
lia imo qm̄ i eis ē psensus de
liberatu⁹ ad act⁹ q̄ de se sunt
pctā mortalia. tales cogitati
ones sunt pctā mortalia. et si
non ita ḡuia sicut pctā opis

Tertia pars libri primi.

vt dictum est Et qñ simul sūt cogitatio cū locutiōe ⁊ opere vnū est pctm̄. vt p̄z de luxuria ⁊ alijs pctis. Qñ hō qdā tpe deliberat fornicari. ⁊ alio tpe diuerso ⁊ distantī fornicatur sunt duo peccata mortalia. De declaratiōe hō morosa aliqd dicitur suo loco.

Regule qñq; cognoscendi pctm̄ mortale a veniali.

a Cognoscēdū hō qñ pctm̄ ē mortale vl' veniale nota qñq; regulas
Prima est. qñ amor vl' affectio ad aliq; creaturā. s. se vel aliā tm̄ crescit vel ē tā magn' q; in eo constituit vltim' finis. id est q; nec actu: nec habitu ordinat illā creaturā: aut eius dilectiōez aut etiā seipm̄ fm̄ deū. et vellet cū tali creatura cōtentari. ⁊ nō curaret deum offendere aut ei' p̄cepta trāsgredi p̄ illā creaturā. ita q; ibi ē aliq; p̄cept' dei. si nō est formal. tm̄ interpretatiu'. et ē fruitio creature. q; p̄ponitur creatura deo. vnde cuz aliq; vellet hic cum creatura semp manere. nō curādo d' eterna beatitudīe. licet nō sint semp rudes de hoc interrogādi vel tentandi. tamē tal' amor creature sp̄ est pctm̄ mortale Qñ

aut aliq; diligit aliquā creaturā plus q; deū. s; p̄t h' nollet deū offendere aut eo carere. nec ei' amicitia p̄dere. tal' amor creature non est pctm̄ mortale. Secūda regula satis concordat cū p̄cedenti. s; cū notabilē p̄tra dilectiōez primū aliqd p̄mittit. tūc est mortale pctm̄. qñ hō nō. tūc ē veniale. qñ hō aliqd fit d' dilectiōez dei pōt attendi penes h' qd̄ repugnat charitati vl' amicitie quā debem' ad deū h're sup oīa. qñ at aliqd fit d' dilectionē primū p̄t attendi penes ista p̄cepta legis nature. s; qd̄ tibi nō vis fieri: alteri ne facias: ⁊ qd̄ tibi rōnabil' ⁊ ex debito vis fieri: alteri facias. et pōt etiā attendi penes scandalum actiuū qd̄ ego infero primo meo p̄ mala exempla sed inq̄ntū importat aliquid d' dilectionē. vel quantū sit illud scādalu ad hoc q; sit mortale non precise determinatū est: q; in modico facere d' primū non ē mortale. aut i puo scandalizare. vnde qlibet atēdat seipm̄: qd̄ sibi vellz fieri. ⁊ qd̄ sibi nolz fieri: et p̄ qd̄ factū ⁊ non factū solueret intē se et primū suū amicitia quā sil' hnt. Tertia regula quando omittuntur d' p̄ceptuz dei

et ecclesie, vel legis nature, vel superioris que precepta sunt de necessitate salutis, vel de votu publicu vel puatu, vel de iuramentu licitu, et tunc est mortale peccatum, quoniam hoc citius tunc est mortale. Quarta regula cum aliquid sit l'mittit vel omittit de conscientiam vere vel false dicat aliq' peccatum mortale: vel de conscientia formidante probabiliter vel dubitative an aliquid peccatum sit mortale: tunc semper est mortale, si conscientia non sit sufficienter instructa. Quinta regula de actibus intus manentibus quoniam quod de solam habet cogitatione de aliquo quantumcumque turpe vel mala absque placetia seu delectatione vel consensu tunc nunquam est peccatum mortale: vel nullu, vel veniale. Non hoc est consensus in actum que est peccatum mortale, tunc semper est peccatum mortale, quia de voluntate per factum acceptat, quoniam autem cum cogitatione aut complacetur est delectatio morosa in aliquo turpi specialiter in libidinosis, tunc est mortale secundum dictum Augustini esto quod non sit consensus in actum, secundum hoc dicitur Augustini, iudicium est de peccatis interioribus. Ad quod etiam facit distinctio super posita de sensuualitate et ratione, et de peccatis preuentibus et sequentibus deliberati

one. Applicando igitur septem utilia capitalia que non semper sunt mortalia, sed sunt male radices in homine, ex quibus oriuntur septem venialia.

Que debeat seruare et scire confessor utilia et necessaria in ipso exercitio confessionis. §. iij.

Altra ex

v cōicationē iur̄ cōmunis sciat cōfessor

si penitēs incidisset in sententia constitutionis synodalis id debet inuestigare de constitutionibus illius diocesis, si quis haberet, vel etiam puincie vel legationis. Ut melius possit penitentibus puidere diligenter quod dicitur numero peccati, quoniam quies incidit in id vel illud, quia homines sepe trahunt illud leuiter, et de circumstantiis non necessariis, et de peccato quod alteri iam rite confessus est non querat, cum non teneat nisi in casum que tenet quis confessionem iterare, de qua plene supra in titulo precedenti. Et non solum de peccatis opere perpetratis, sed etiam peccatis cordis, et de numero eorum que persone puipeidunt interrogandum est. Et quia secundum Thoma prima secundum, peccatum cogitatiois et operis in eadem materia sunt vnius et

Tertia pars libri primi.

eiusdē speciei, sed differūt fm magis et min⁹. qz. s. pctm̄ opis est graui⁹ pctō cordis. iō etiā interrogādū est d̄ pctō specie et circūstatijs necessarijs peccatorū cordis, verbi gr̄a. Si dicit se in mente solū delibesse mulierē cognoscere, interrogādū est vtrū solutā vel nuptā, virginē vel aliā, et quā die, et h̄ qz ipse faciūt illud peccatū esse diuerse speciei. Et si mulier est: facias eam ex trāsverso stare nec faciē ei⁹ aspicias, quia facies eaz ventus est vrens, vt ait propheta. Sed nec virū decet frequēter aspicere in facie, ne eū erubescere facias vltra q̄ oportet, viros qz etiā graues et sapiētes dulcius et vrbani⁹ oportet reprehēdere. Rusticos grossos ac idiotas duri⁹, ne peccata sua paruipendant ex lenitate sermonis. Stimulatos vero ex dolore et desperatiōe, q̄tūcūqz pctā cōmissa sint grauiā cōfortare et aiare expedit inducēdo exēpla Dauid, Magdalene, Pauli, Petri, latronis. Et h̄mōi induratos et se excusantes aggrauare peccata eorum oñdendo eorū picula, ex emplo Ade, Saul, Jude et h̄mōi q̄ se ipsos desperarunt. Nota fm D. Abe. li. d̄ off.

ordi. qz illoz p̄fessiones p̄us sūt audiēde et libēti⁹ q̄ magis indigere putant, v̄l quia raro venire solent, vel qz sūt extranei, v̄l quia sunt in maiori statu, vel d̄ quoz confessiōe speratur vtilitas futura.

Quō se h̄re debeat p̄fessor audiendo mulieres.

Dem dicit de audiētib⁹ mulieres, caueant ne nisi ī publico audiānt, et nisi ab aliq̄ videantur, nec mltū imozent nisi q̄tum necessitas p̄fessiōis req̄rit, et eis q̄ nimis frequēter cōfiteri volūt assignēt certū tps extra qd̄ ipsas nō audiāt, nec alijs colloquijs se eis exponant, et sēp duris v̄bis et rigidis vtrā circa illas poti⁹ q̄ mollibus. Hec ille. Et h̄ ē d̄ illos q̄ q̄tidie audiūt mulierculas, et faciūt eis lōgas p̄dicatiōes, v̄n amittūt multū tps et scandālū seq̄t cōit̄ ipsis et in pplis.

Qual⁹ et quāta debeat iūgi satisfactio seu p̄niā a p̄fessore penitētib⁹, et q̄lit se h̄re debeat at p̄niās iniungendo. s. v.

De q̄ pro

n̄ q̄libet pctō mortali esset regularit̄ septēnis p̄niā iniungenda seu imponenda, vt habetur, xxij. q. j. ca. p̄dicā

dum i glo. 7: xxxij. q. ij. c. hoc
 ipmz. s. sequenti. quod serua-
 bat antiquit. 7 ista septennif
 pnia magis vel min. aspera
 fm varietate criminu maioz
 vel minorz 7 circumstanciarz 7 co
 puctois erat qzvt dic Hiero.
 Apud deu no tm valet tps
 mesura qz doloz. nec tm ab-
 stinencia ciboz qz mortificatio
 criminu. d. pe. di. j. c. mesura.
 Sz hodie pnie oes sut arbi-
 trio pessoris taxade p sidera-
 tis circumstancijs criminu 7 p
 sonaru z hmoi. extra de pe. et
 re. c. de. q. Dic em Leo papa
 xxvj. q. vij. c. Tpa penitudis
 tue moderatiois arbitrio sut
 pstituenta. put diuersorum
 aios pspere se duotos Ray.
 Buil. 7 Spe. i suo reptonio.
 hoc tenent. 7 general. psuetuz
 do sic se hz. nec est id qd dic
 Greg. de pe. di. v. c. falsas pe-
 nitencias dicim. q no fm au-
 toritate scroz patru p qlitate
 criminu ponunt. Hoc em in-
 tellige fm Ray. cu sine neces-
 sitate ronabili dimitterent pe-
 nitencie antiqt. taxate. Na vl-
 tra illa com pniam septennē
 p qlibet pcto mortali in gene-
 re ponit alie pnie maiores vl
 minores p certis pctis put
 habet in diuersis capitul. des-
 cretaliu 7 decretoz. q qz coit

non dant hic non pono que
 pleni. habent i suma pessorz
 li. iij. ti. xxxij. q. cxxv. tit. de
 pe. 7 re. vbi ponunt cas. xlvj.
 de hmoi. Est aut satis rona-
 bilis ca no dadi hmoi pntas
 indispositio penitetium 7 etia
 aliqn non sufficeret tps vite.
 Na et Ray. 7 Hostie. dicunt.
 dz pessor talem dare pniam
 qua xerisilr credat illu imple-
 re. ne ipaz violado deteri. s. i-
 bi cotingat. q si magna pctā
 pmisit. 7 dic se penitere. sz no
 posse aliquā durā pniāz face-
 re. animet eū ad h. cofessor ei
 oñdendo gūitate pctōrū. 7 p
 pns pniāz penaz sibi p hoc
 debitaz. 7 sic tandē iniungat
 ei pniā quā libentē suscipiat
 Et si sacerdos no pōt gaudes
 re d oimoda purgatoe eius.
 saltē gaudeat q liberatū a ge-
 henna trāsmittit ad purgato-
 riū. Itaqz vt dicit Host. p fel-
 sor nullo mō dz pmittere pec-
 catorē desperatū a se recedere
 ar. xxvj. q. vj. psbyr. sz potius
 iponat ei vnū pñ. vel aliud
 leue. 7 alia bona q fecerit. vel
 mala qtolerauerit sint ei i pe-
 nitenciā. Loco. Tho. i hoc tm
 Hoc tm sane intellige. vicz si
 ipm als penitz 7 dic se paratū
 facere qd dz sed h onus pnie
 sufferre no posse. tūc ppter h

Tertia pars libri primi.

quāntūcūq; deliquit nō dēz dimit
ti sine absolutiōe ne desperet
S; si dic se nō posse dimitte
re odiū v' caste viuere, v' alie
nū nō velle restituere, v' artē
dimittere quam sine mortali
pctō exercere nō pōt, v' aliud
bmoī cū possit, nullo mō dēz
absolui fm Tho. Pe. d pal. z
Alber. qz vt dic Breg. xj. q. iij
c. Tūc vera ē absolutio sacer
dotis cū iterim seq̄ arbitriū
iudicis. i. dei q̄ nūq; absoluit
ipenitentē, de pe. di. j. c. nemi
nem. Sacerdos aut nullā dēz
pmittere falsitatē in sacramē
tis veritatis, vñ z de pe. di. v.
c. f̄res n̄os amonem? vt fal
sis penitētijs aīas laicoz de
cipi nō patiant, falsas pñias
dic cū sic agit d̄ vno vt nō re
cedat ab altero. Vez si talis
pctm pure vult p̄fiteri, dēz au
diri ei? p̄fessio, vt d̄z extra de
pe. z re. c. q̄ q̄daz, z sibi aliqd
debz iniūgi, nō tñ absoluēdo
eū, sed ei declarando q̄ p̄pter
hoc nō est absolutus, s; tamē
satisfaciat p̄cepto ecclēsie an
nual' p̄fessiois fiende, z horte
tur cū q̄faciat oē bonū quod
p̄t, vt de? cor eius illustret ad
pñiam, vt d̄z de pe. di. v. c. fal
sas, z sic n̄ ē dimittedus sine
p̄fessione ne desperet, q̄ si in
stet p̄absolutiōe oñdēdo scā

dalū z desperationē si nō abs
soluat nullo mō debz ei assen
tire, lz tñ ei d̄clarare q̄ fieri n̄
pōt nec iuuaret eū. Et si p̄ma
net in scādalo nō est curādū,
quia est scandalū pharis. d̄z
xj. q. iij. ca. inter verba.

Qualiter se habere debeat
confessor penitētijs iniūgens
do penitentibus.

A imponendo pñias
i ne vilescat autoritas
ecclēie arbitretur cōfel
sor, z ne p̄tās clauū cōtēnat,
de pe. di. j. c. sūt q̄ arbitrant, l.
di. c. absit, z. c. siq; p̄postera,
minus malum est si q̄nq; cō
tingat errare q̄ erret dando
nimis paruum q̄ nimis ma
gnam, vt dic Lbryf. xxvj. q.
viij. c. alligat, qz vt ibi d̄z, me
lius est reddere rōnez deo de
nimia miscōia q̄ de nimia se
ueritate. Si em̄ benign? est
de?, vt qd̄ sacerdos vult esse
auster?, exēplum habemus a
x̄po, vt dicit Ray. Qui nulli
vnq; grauē imposuit pñiam
sed dixit, Vade z ampli? noli
peccare, z ad hoc maxime dēz
attendere confessor excidere
ab eo causas z occasiōes pec
catorū, puta si cōuersatio ei?
cum aliquo vel aliqua est oc
casio ei alic? ruine, debet im
ponere sibi q̄ dimittat si pōt

z hmoi de pe. di. iij. c. satisfas
ctio. aliqn imponere pt ei loz
ci mutatiōez q̄ ei ē ad scanda
lū si fieri pt. dis. lxxxj. c. valet.
Aliquādo tñ res sic se hñt q̄
fier non potest.

Contraria pnia debet impo
ni delicto.

Te imponēda ē peni
i tēria tria ad malū qd
cōmīsit fm Ray. vide
licet. Supbo opa hūilia. Bu
loso ieiuniū. Auaro elemosy
ne z hmoi. qz tria cōtrarijs
curant. d pe. di. ij. c. ij. Qd in
tellige si creditur illuz velle z
posse pficere. Hoc em̄ est ad
bene eē imponere magis istaz
q̄ illā. Itē si est negligens ad
ad audiendū vbu dei sibi pt
iniūgere fm Joh. q̄ audiat
certum numerū pdicationū.
Deb; tñ cauere p̄fessor ne det
talē pniaz p quā fiat alteri p̄
iudiciū. puta si seruo iniūgat
lōga pegrinatio. vel ieiuniuz
plicū. ita q̄ e^o dñs recipet de
trimētū d seruitio suo. si etiā
ipōeret vxori vt daret mltas
elemosynas dabit d bonis vi
ri si parafernalia nō habet.

Pro peccato occulto non
dz dari manifesta pnia.

Tem p pctō occulto
i nō ē manifesta pnia i
iūgēda. s. tal vt possit

inde oriri aliq̄ suspitio peccas
ti cōmissi.

Tnota fm Jo. an. su
e per cle. dudū. d sepul.
sup p̄bo audire q̄ p̄f
dz sacerdos iponere pniaz q̄
facere absolutiōz a peccatis
qd pbat ex ipso textu cle. q̄ p̄
loquit d pnia iniūgēda. post
ea d absolutōe. tū ēt ex rōe. qz
cū absolutio sit p̄plementū z
forma in pnia p̄us dz eē satis
factio q̄ est ps material' pnie.
saltē in actuali p̄posito. vt ex
pressa satisfactiōe q̄ dz iponi
p sacerdotē acceptet eā peni
tens sic p̄fessus ē z doluit. et
inde seq̄t absolutio. Sed cō
trariū dz eē d cens. c. si. vbi dz
q̄ archiepi p̄nt i visitatōe ab
soluere z pniaz iponere. q̄ h
de necessitate nō p̄cedit. qz tñ
cōiter fit triū. vt scz p̄us ab
soluat z postea iniūgat pnia
quocunq; fiat. vl ante vl post
sufficit. Presupponit em̄ p̄fes
sor illū h̄re p̄positū eam facis
endi q̄ sibi iniūget cū ipm pe
niteat. Scdz Jo. si penitētē
absoluis cui^o generalē p̄fessi
onē audiuisti. absoluas eū et
a penitētijs oblitis iniunctis
ab alijs sacerdotibus. z si alijs
q̄nū pniarum iniunctarū me
mor sit q̄ nō impleuerit eas.
si iudicaueris expediens cōz

Tertia pars libri primi.

mutes eas, nisi eēt in casu a
q̄ non posses absoluere,

De permutatione peniten-
tie habes supra titulo preces-
denti, ca. finali, vbi etiā mul-
ta de satisfatione,

Memoriale dōm penitēti
circa penitentiā faciendam,

C Autū ē etiā sibi decla-
rare et pmittere q̄ si ali-
qua die ex obliuōe vl'
ex negligētia dimitteret pñiaz
īpositā, puta ieiuniū vel oꝝ
nes, et hōi q̄ possit alia die
cōmutare, Et s̄m Pe. de pal.
p̄sūlētū ē diuitibz et nobilibz
q̄ q̄rāt p̄cipatiōez bonoz q̄
fūit in religiōibz, in q̄bz sūt et
plures penalitates q̄s alibi, et
magis dō accepte, et q̄ ī pñiaz
īponat eis q̄ nō solū q̄ faciēt
p̄ seip̄os, s̄ etiā q̄ p̄curabūt
ab alijs, et oīa q̄rū specialit̄ se
participes, Dicit etiā Pe. de
pal. in. iij. q̄ debet p̄fessor cū
minore penitentiā debito im-
ponit innotescere ei q̄ illa pe-
nitentia sibi imposita nō ē di-
gna, ne decipiat̄ putās suffi-
cere, s̄ q̄ deberet p̄ q̄libz mor-
tali septennē agere penitētiā,
quā si hic nō p̄ficiet in purga-
torio luet, Si tamen per illā
declarationem crederet cum
incidere in desperatiōem nō
debet sibi hoc dicere,

Quid siendū q̄n penitens
nō p̄fiteat̄ pctm̄ aliquod mor-
tale qd̄ p̄fessor scit esse in eo,

E p̄fiteat̄ aut̄ q̄ nō cō-
fiteat̄ aliqd̄ mortale qd̄
nouit de eo cōfess̄ et ex
eo q̄ non reputet illud pctm̄.
Dic̄ Boff. in q̄libet. ix. q̄ si ē
certū illud eē mortale tūc q̄
cūq̄ p̄fessor d̄z ei facere p̄sciē-
tiā d̄ eo, cum p̄fessor ordinet̄
ad vtilitatē ei⁹. S̄ vtilitas
ei⁹ ē q̄ sciat statū suū, nec d̄z
eū absoluere s̄ reputare eū in-
dignū et idispositū ad recipiē-
dū absolutiōz dū manet ī tali
statu, S̄ si dubiū est utrū sit
mortale, et opiniōes sunt do-
ctorū diuerse, vicz utrū sit lici-
tū emere reddit⁹ ad vitā, tunc
aut p̄fessor est ordinari⁹ ei⁹,
ita q̄ tenet cōfessionem eius
audire, et tūc si sit opiniōis il-
li⁹ q̄ illd̄ nō sit pctm̄ d̄z eū ab-
soluere simplr. Si aut̄ credit
q̄ sit pctm̄ debet ei facere cō-
sciam q̄ confitens se diligen-
ter informet de illo facto utz
sit pctm̄, sed dato q̄ ille n̄ vel-
let recognoscere illud eē pec-
catū, nihilomin⁹ ex q̄ est ordi-
nari⁹ tenet euz absoluere nec
d̄z tñ reputare inhabilem ad
absolutionem, qz h̄ ex errore
et nō p̄terua opiniōe p̄cedit,
Ordinari⁹ aut̄ absoluēdo des-

bet seq̄ cōe iudiciū ecclie, nō suū Si aut̄ sit p̄fessor delega- t̄ q̄ in nullo tenet̄ cōfitēti nisi velit, si credit illō eē mortale nō d̄z eū absoluerē, qz ex me- ra volūtate depēdet vt absol- uat vel dimittat, d̄z em̄ sequi p̄p̄riū iudiciū in absoluēdo, z peccaret si absolueret, Hec Hoff,

Sacerdos d̄z soluere vlt̄ li- gare triplr̄, z de mō et forma absoluendi, §. vj.

Nota tan-

n dē fm̄ Ray, qz sacer- dos dicitur soluere vlt̄ ligare triplr̄. Uno mō per ostensioz̄, i. oñdendo solutus vel ligatū, ligatū dico cū n̄ ab soluit̄. Ij em̄ sit pctōz̄ p̄ contri- tionē a deo absolut̄, tñ in fac- cie ecclie adhuc manet ligat̄ z sic intelligit̄ c. q̄ntūlibet, de pe. dis. j. Alio mō ligat sacer- dos dando p̄nāz ad quā obli- gat pctōz̄, z soluit cū penā si- bi debitā dimittit, vlt̄ ad sacra admittit, de pe. dis. j. c. multis- plex. Tertio mō p̄ excōscatōz̄ z absolutōz̄ ab ea, xj. q. iij. ca. nemo fit, tñ fit fm̄ Pe. abso- lutio a pctis realit̄ p̄ ministe- riū sacerdot̄, n̄ qdē p̄ncipalit̄ z autoritative, qz h̄ est p̄p̄riū d̄i, d̄ pe. di. j. c. p̄bū, Nec solū

ostēsiue, qz z h̄ faciebāt sacra veteris legis siue testamēti, nec solū dep̄catue, qz sic ma- gis absolueret bon̄ laicus q̄ mal̄ cleric̄, nec solū p̄ p̄triti- onē p̄fitētis, qz tūc nūq̄ q̄s ef- ficeret ibi d̄ attrito p̄trit̄. S; opat̄ instrumētalit̄ absolutio ad remissioz̄ disponendo ad gr̄az, z nisi opponat̄ obstacu- lū fiḡde attrito cōtrit̄, z iam cōtritio adauget gr̄am. Hec Pe. de pal. Cui cōcor, Tho. z fit h̄ p̄tute clauū q̄ dicunt̄ plures i effectu, qz vna ē pos- testas discernēdi, alia diffini- endi. Una tñ ē essentialr̄, scz p̄tās iudicandi in foro aīe col- lata a deo, z in anima ip̄ressa indelebit̄ p̄ susceptioz̄ sacer- dotū, Hec Pet. Scdm̄ vero Ray, nota qz triplex ē iudiciū um, scz d̄i, petri z celi. In p̄ri- mo absoluit̄ pctōz̄ p̄ p̄tritiōz̄, In scdo. s. iudicio Petri, id ē p̄fessiois p̄ absolutioem, si tñ- pus sit absolut̄ a d̄o saltē or- dine, alioqn̄ n̄, vñ d̄z, xxiiij. q. j. ca. manet petri p̄uilegiū q̄n̄ ex equitate fertur iudicium, In tertio. s. iudicio celi, i. cur- rie celestis absoluit̄ p̄ appros- batōz̄, de pe. di. j. nūqd̄ cain̄ Alio mō z alijs p̄bis d̄z tris- plex iudiciū. Primū d̄i, secun- dus petri in ecclia militanti,

Tertia pars libri primi.

tertiū sursum in ecclia triūphā-
ti. Primū ē q̄ mundat aīaz
in p̄tritiōe, et hoc p̄cedit reliq̄
duo, s. dignitate et effectū, est
em̄ ille q̄ claudit et nemo apit,
apit et nemo claudit. Scōz
q̄d seq̄t post illud ē iudiciū sa-
cerdotis q̄ auctoritate clauū
ligat vel soluit eo mō q̄ pau-
lo ante dictū ē. Tertiū q̄d se-
quit̄ ē iudiciū approbatiōis
sc̄z, celestis curie et angelorū.

Forma verborū absoluen-
di penitentem.

¶ Icit De, de pal, q̄ hō
d q̄ ignorat vtrū vnq̄
fecerit vnā p̄fectaz cō-
fessionē, expedit q̄ in oī p̄fes-
siōe sacramentali post oīa sua
p̄ctā sp̄cialit̄ enumerata seq̄t
ḡnal̄ clausula, s. De oībz alijs
mortalibz et venialibz p̄fessis
et non p̄fessis ac oblitis dico
meā culpam, et sic seq̄t absolu-
tio, et hoc valebit ad remissi-
onē culpe et pene etiam mor-
talis, et scite ac etiā oblite, ad
quam tñ nō tenebat̄ alias in
speciali p̄fiteri iterū, q̄, s. suffi-
cienter confessus est.

De forma p̄boz q̄ requirū-
tur in absolute.

¶ Prima aut̄ absolutiōis
f̄ fm̄ Tho, i tractatu d̄
forma absolutiōis est
hec q̄ntū ad substantiā, Ab-

soluo te, et consuevit addi ego, et
a p̄ctis tuis, et si non diceret̄
subintelligeret̄, q̄ em̄ i sacris
p̄ba h̄nt̄ efficaciaz ex instōne
dīna, tenēda sūt̄ determinata
p̄ba p̄sonantia institutiōis di-
uine dicenti, Quęcūq̄ solue-
ritis, et ista p̄ba p̄ueniūt, ego
te absoluo. Idem Innocē, et
Hosti, Et melius additur fm̄
De, de pal, ab oībz p̄ctis tuis
q̄ dicere a p̄ctis tuis p̄fessis
et oblitis, et meli⁹ d̄ ab oībz
p̄ctis q̄ p̄fessus es in ḡnali v̄
speciali d̄ q̄bz intendis, De
ista et alijs formis diuersis ab-
solutionis ab excoicatione et
p̄ctis dicit̄ infra i fine itroga-
torij, Solet autē papa aliquā
tātaz facere grām q̄busdā vt̄
ab oībz cēsurs et penis simplr̄
iuris et ab homie latis possit
absolui i foro saltē p̄scie, et tē
p̄fessor p̄t̄ ista forma vt̄i quā
a curia romana habui et vsus
sum.

Forma absolutiōis ab oī-
bus cēsurs et penis tā a iure
q̄ ab homine latis.

¶ Plenitudie potestatz
d̄ aplice cui⁹ auctoritatē
p̄p̄nti gero Absoluo
te ab oībz cēsurs eccliaisticis
s̄njs et vinculis excoicationuz,
suspensionū et interditi, tā ab
hoie q̄ a iure lat̄, necnon ab

oibz negligētis z defectibus
 ꝓmissis in sacꝝoz administra
 tōe, officijs, actibz tuis vl' no
 minetuo factz supplēdo d' so
 lita aplice sedis clemētia oēs
 d' Oct' eorūde. Aboleo z oēs
 maculā infamie z inhabilitatē
 vnde cūqz ꝓctis, dispēsoqz te
 cū sup oī irregularitate simo
 nia i ordie z bñficio actiue l'
 passiue q̄cūqz occasiōe vl' cā
 etiā circa te i collatōe ordinū
 z alioꝝ sacꝝoz ꝓctis seu ꝓmis
 sis. Restituo z habilito te ad
 statū famā honorē z executio
 nē officioꝝ eccliaſticoꝝ q̄rū
 cūqz ac ad oēs q̄d' dignitatū
 z honoz, ad bñficia eccliaſti
 ca habita z habenda, z tibi et
 his q̄ habes d' nouo puideo
 relaxādo tibi fruct' q̄s male
 pcepisti, seu lesa ꝓscia ex eisde
 ac alia q̄ i ludo ex successiōe
 ac als ad te puenerūt q̄ subia
 cēt restōni vage in forma ple
 nissima. In nomine pa. z fi. z
 spūssā, amē. Si aut aliq̄s du
 bitat an p ist' spēal' exigat for
 ma absoluēdi necessaria q̄ a
 sede aplice hñt ꝓuilegiū q̄ i
 articulo mortz dūtaxat sel' pos
 sint absolui z hñe plenā remis
 siōz oīm suoz peccaminū, i. a
 culpa z a pena vt alij expmūt
 Rñdet fm q̄ a mgris tā i cō
 cilio ꝓstantiensi q̄ basiliēsi di

ctū fuit q̄ non sꝫ sufficit q̄ ea
 oīa z singla faciat p q̄bz ꝓfata
 idulgētia dat, put i bullis vl'
 ꝓuilegijs taliū expmūt. Nec
 putz aliq̄s q̄ q̄n i articulo mor
 tis fuit semel absolutus ple
 narie, z vsus ē semel illo ꝓui
 legio q̄ postea i alio articulo
 mortis vti illo iterū valeat,
 nisi papa latiorē auctoritatē
 dar' q̄ dat q̄n ponit q̄ i ar
 ticulo mortz dūtaxat semel, et
 ita n̄sum ē in ꝓcilio ꝓstantiē
 si alio a clarissimis virz ꝓlibz
 de h' req̄sit'. Nec mirū, qz ꝓ
 uilegiū d' idulgētis tātū valz
 vel dat q̄ntū sonat, nō aut ex
 tendi debet vltra.

Quid fiendum q̄n ꝓfessor
 absoluit penitentem de quo
 non debuit.

Ed q̄d d' ꝓfessore q̄ ab
 soluit ꝓfitentē de q̄ nō
 debuit aut ex ignorā
 tia vl' ꝓecūdia vel festinatiōe
 vel hmōi, z ꝓfessor postea ex
 perit se errasse, nūq̄d tenet cō
 fitenti h' dicere. Rñdetur fm
 oēs q̄ ꝓfessus excusatus ē et
 corā deo ablolutus interi q̄
 nescit, lz ꝓfessor n̄ dicat, q̄d ḡ
 faciet. Collatio facta fuit d' h'
 cum multis notabilibus do
 ctoribz theologie i ꝓcilio bas
 siliensi. Nā q̄dā dixerūt q̄ cō
 fessor dz autoritatē a supiore

Tertia pars libri primi.

impetrare absoluendi eū, et si sine magno scandalo fieri pōt vocare n̄ absolutū et sibi dicere ac eū absoluere post auditā cōfessionē, v̄l si magnū scādalu timere absoluat eū absentē, si ab vltia cōfessionē adhuc sperat eē in grā, Aut et alijs placuit si notabile scādalu timeat, sūmo sacerdoti deo cōmittat, et solā cōdignā p̄niam p̄ ei⁹ negligētia pagat cōfessor, p̄sertim quā mltitudo sic est neglecta, vel multi eorū distāt a loco vbi est cōfessor.

Quid de cōfessore q̄ nō intelligit penitentem.

Vid etiā sentiendū ē d̄ eo q̄ cōfiteat, et cōfessor n̄ intelligit eū aut ex dōmittitōe, aut ex imperitia vel distractiōe nimia, v̄l sili causa. R̄ndet Joh̄, d̄ bar, theolog⁹ antiqu⁹ doctor in q̄libz suis, Sacramētalis absolutō perigit cōfessionē, Quis p̄o cōfessio importat reuelatiōē q̄ n̄ pōt eē sine reuelatiōe vni⁹ et p̄ceptiōe alteri⁹, cuz ḡ alterū istoz deficiat, s. p̄ceptio sacerdotis ī p̄fato casu de illo pctō nō credo eē cōfessionē, et p̄ p̄ns nec impedi absolutōē, Nec ille. S; istō videt̄ debere intelligi vbi obaudita sunt pctā ḡuia q̄ sunt de necessitate salutis p̄fitēda

nō d̄ alijs que cadūt sub cōfessio, et vbi talia modica obaudiunt raro ab eo q̄ alias nō scit p̄sonam d̄z cōfessor facere iterare ea q̄ ex sōno n̄ intellexit

An penitēs teneat iterare p̄niam ei iniunctā ī pctō mortali factā ī toto v̄l in pte, et an dicta p̄nia talr facta ei valeat in foro militāti ecclie, s. vj.

Trum vero

v̄ p̄niam seu satisfactiōē impositam per absolutiōnem debitam in peccato mortali factā, v̄l in pte teneat hō iterare, Sup hoc sunt varie opiniōes, In h̄ t̄n omnes p̄cordāt, q̄ satisfactio facta ī mortali ita n̄ valet, sicut nec alia opa facta ī mortali valēt in foro dei ad tollendū v̄l minuendū debitū pene p̄ pctis, ad qd̄ ordinat̄ ois satisfactio, qz cū n̄ sit ibi amicitia cū dō nō pōt eē acceptū tale opus dō sic factū, S; v̄t̄ valeat ī foro ecclie militāti, ita q̄ nō teneat eā iterare, in h̄ ē varietas opiniōnū, et aliq̄ dicūt q̄ teneat iterare, qz cū n̄ potuerit satisfacere dō nec etiā potuit satisfacere sacerdoti, q̄ in p̄sona dei sibi illud iniunxit, S; Pe, de tarā, et Joā, parisiē, videt̄ simplicit̄ dicere sine di

stinctiōe q̄ talis nō tenet iter
 rare tales satisfactiōes. qz sa-
 tisfecit in foro ecclie militat̄
 in q̄ date sūt. z vbi nō iudicat̄
 de dispositiōe interiori. Idē
 vidēt̄ sentire Vinc. i speculo
 bisto. li. ix. z. d. Annibal. in
 iij. Et p̄ ista opinione videt̄
 satisfacere ip̄ositio septennis
 p̄nē q̄ regularit̄ fiebat p̄ q̄libet
 mortali antiquit̄ vt. xxij.
 q. j. c. p̄dicandū. Et visibile est
 q̄ i tanto iteruallo aliq̄d mor-
 tale p̄mittebāt. vñ si optuiss̄
 iterare fuisset laqueū ip̄one-
 re aīabz. Tho. vero cū Alb.
 in. iij. distinguūt de satisfacti-
 one. dicit em̄ q̄ q̄dam sunt sa-
 tisfactiōes in q̄bz remanet ali-
 quis effect̄ in satisfaciētibz
 etiā postq̄ actus satisfactio-
 nis trans̄t. vt i ieiunio rema-
 net corp̄is maceratio vel de-
 bilitatio. z ex elemosyna sube-
 diminutio. z tales satisfactio-
 nes i pctō n̄ optz itare. qz q̄n-
 tū ad illud q̄d ex eis remanet
 p̄ p̄niam seq̄ntē accepte sunt
 Alie p̄o satisfactiōes sūt q̄ n̄
 relinquūt effectū in satisfacti-
 one. postq̄ transit actus sic in
 orōne z hmōi. Actus em̄ inte-
 rior q̄ totalr̄ trans̄t nullo mō
 viuificat̄. vñ optet q̄ tales sa-
 tisfactiōes iterent̄. Eandē opi-
 nionē t̄z Pe. de pal. maḡ de

clarās. dicit em̄ q̄ i satisfactiōi-
 bus h̄ntibz effectū derelictuz
 post op̄: vt elemosyna p̄uari-
 onē eris. ieiuniū corp̄is debi-
 litatōz. z hmōi. si postea peni-
 teat z pseueret. sic baptismal̄
 character h̄z effectū recedēte
 fictiōe. sic z istud derelictū ex
 sac̄o q̄d opat̄ ex ope opato i-
 cipit valere ex seq̄nti eius ap-
 probatiōe z sacerdot̄s ratiba-
 bitōe. cū illū se penitet. z nō
 ex simplici viuificatiōe. qz op̄
 opans mortuū nūq̄ viuificat̄
 z sic illa p̄nā satisfacit: n̄ solū
 in foro ecclie s̄z etiā in foro dī
 q̄ntū ad illud derelictū. vt nō
 oporteat iterare sic ieiunium
 elyna z hmōi. Sed si non h̄z
 effectū derelictū vt oratio. talis
 p̄nā facta in mortali nullo
 mō satisfacit. q̄n hic v̄l ali-
 bi oporteat satisfacere. q̄d vi-
 detur intelligēdū in foro dei.
 qz nec rōne ipsius opis cū fac̄.
 nec rōne derelicti cuz postea
 penitet eū cū non habeat effe-
 ctū derelictū. sed i foro ecclie
 satisfacit. qz n̄ ē necesse eā ite-
 rare si vult eē in statu salutis
 postea penitēdo. sic necēe ha-
 bebat ip̄am implere cū fuit si-
 bi ip̄osita. Vñ idē Pe. dicit
 paulo sup̄. q̄ q̄n hō ē de oī-
 bus p̄tritus z p̄fessus. z acci-
 pit p̄niam cū absolutiōe. si res

Tertia pars libri primi.

ciduans pagat eaz i mortali
ipe qdē se liberat ab iniūctōe
sacerdotis, nec icurrit pctm
inobediētie qd incurreret si
eā nō pfectisset, qz nō ē fortius
vinculū pfessōis q̄s dei v̄l ec-
clesie. S; in mortali existēs
iplendo pceptū dī, s. de hono-
re pentū, vel pceptū ecclie, vt
de ieiunio z elemosyna, ab il-
lo absolute se liberat, ergo zc
Hec Pe. Lū ḡ pnia inūcta
ordinet ad tollendū vel dimi-
nuendū debitū pene tpalis q̄
pniām sibi ipositā nō habētē
effectū derelictū vt oratiōes
pfectit i mortali, si reuertitur
ad pniām, z tandē morit̄ in sta-
tu gr̄e, et q̄ illā nō iterauit, cū
p ipam nil sit solutū d̄ debito
pene tpalis soluet eam i pur-
gatorio, nisi p alia bona h̄ sa-
tisfaciat, qz si non reuertat̄ ad
pniām, qui pniām pfectit in
mortali quācūqz, siue haben-
tem effectū siue nō habentes,
derelictum soluet illud debi-
tum in inferno sep̄, sicut ille q̄
morit̄ cū mortalibz ēt venia-
libus, de vtrisqz soluet penas
eternam in inferno. Quāuis
em̄ p veniali debeat̄ pena
tpalis q̄ finē bz, tū p accidēs
est qz veniale puniatur in ifer-
no pena eterna, s. rōne status
qz in inferno nulla est redem-

prio. Nō em̄ ē ille stat⁹ expiā-
di culpā ad quā sequit̄ pena,
z iō sp̄ remanēte culpa venia-
li durat z pena. Ita tenet tho-
mas i. iij. di. xxij. S; d̄ pena
tpali debita pro mortali post
p̄tritionē Pe. d̄ pal. sic decla-
rat i q̄rto. Peccator postqz ē
deo recōciliat⁹ ē debitor pe-
ne finite nō qlitercūqz soluen-
de, s; in statu gratie in q̄ solū
est deo accepta. Alioqn̄ ē de-
bitor pene tante q̄ntā meret̄
culpa, et illa ē infinita. Unde
pctōri p se debebat̄ qdē pena
infinita si erat in mortali, s;
mutata fuit in tpalē, supposi-
to qz perseveraret in amicitia
Acceptauit em̄ de⁹ absoluti-
onē a pena etna, z ipositionē
pene finite sub d̄ditione si in
gr̄a fieret. Et si q̄rat̄ q̄re deus
maḡ acceptauit absolutōz a
culpa sine d̄ditione q̄s absolu-
tionē a pena, d̄m̄ ē qz culpa
trāsit z macula trāsit, z gr̄a in
momēto aduēit, s; satisfactio
futura ē. Futuris aut̄ solet cō-
ditio apponi, nō aut̄ p̄ntibus
nec p̄teritis, l̄ si apponat̄ cer-
ta ē, qz si est in gr̄a p̄ntē nō p̄t
eē sine gr̄a. Iō remissio culpe
fit sine d̄dictiōe, v̄l fit simplr
qz d̄ditio existit. Vñ sic p sa-
cramentū n̄ remitteret̄ culpa
nisi adessz gr̄a, sic nec postea p

satisfactioz remittit pena nisi
 adsit gratia, Talis g̃ dimissa
 culpa puniet in inferno pena
 infinita, nō pp̃t cōmutatōz fini
 te i infinitū, s̃z qz debitor ē pe
 ne infinite, ex q̃ n̄ soluit penā fi
 nitā sub p̃ditioe q̃ debuit, sic
 p̃des p̃uilegiū cleri incidit d̃
 foro meriti ad forū sanguis,
 sic q̃ declinat forū ecclie inci
 dēs i mortale ad forū iusticie
 exterminātis inuenit penam
 etnā, Hoc qd̃ dic̃ Pe, videt̃
 intelligēdū de eo q̃ p̃niam in
 iunctā non h̃ntem effectū de
 relictū factaz in mortali scito
 ab eo, vel de q̃ dubitabat p̃te
 nit iterare, vl̃ etiā cū credit vl̃
 dubitat se debere itare ex ne
 gligētia dimittit, z ex labore
 recusans hic z in purgatorio
 facere emēdā dō, S̃z si q̃s di
 mittit iteratiōz tal̃ p̃nie ex im
 po s̃sibilitate, qz ei deficit t̃ps
 vl̃ credit se eā fecisse in statu
 gr̃e, vl̃ si fuerit i mortali cog
 nito ab eo, vel etiā si scit se eā
 fecisse i mortali iterare facit p̃
 aliū quē credit bonū, vl̃ etiā si
 nec p̃ se n̄ p̃ aliū iterat credit
 sibi sufficere ad salutē q̃ i ple
 nit sibi iniūctā, intendēs q̃ h̃
 min⁹ fecit satisfacere i purga
 torio, z sic deo facere emēdā p̃
 hmōi omittiōz talis nō dam
 natur, Unde z ipse Pe, dicit

dist. xlv. q. ij. q̃ q̃ facit p̃niam
 iniunctā i mortali p̃ se p̃ t̃to
 nō tenet iterare, qz p̃t in pur
 gatorio satisfacere, Et si dic̃t
 q̃ videt̃ icōueniēs q̃ t̃tū q̃s
 puniat p̃ pctō dimisso, sic p̃
 n̄ dimisso, qz pena etna, et sic
 n̄ videt̃ i aliq̃ p̃fuisse p̃tricio et
 p̃fessio, R̃ndet Pe, q̃ licz t̃a
 tū puniat extēsiue nōtū intēsi
 ue, sic p̃ vno pctō ita; diu q̃s p̃
 mille, sed n̄ tā acerbe, Si etiā
 p̃te p̃nie fecit, s̃ in statu gr̃e, et
 vn⁹ dies remāsit p̃ illa die, et
 nā luet penā si non penitet, ta
 men nō tā acerbe ac si nunq̃
 p̃tricio nec p̃fessus esset, nec in
 aliq̃ satisfecisset, als peccatū
 rediret, Hec Pe,

Remediū tuti⁹ siue p̃siliuz
 dandū penitenti qualiter p̃fi
 cere debeat penitentiam sibi
 iniunctam, z q̃ p̃nia debeat si
 bi dari securior,

Ora tū q̃ duz q̃s facit
 n̄ p̃niam sibi iniūctam si
 labat̃ i mortale, q̃uis
 bonū sit q̃ citi⁹ cōfiteri, tū cū
 p̃ solā p̃tricioz pctm̄ dimittat̃
 z gr̃a restituat̃ q̃scito ip̃e cōte
 rit, etiā anteq̃ confiteat̃ p̃se
 quēdo dictam p̃niam, etiam
 si sit talis p̃nia q̃ nō reliquat
 effectū post se in foro dei rea
 liter satisfacit, qz in statu gr̃e
 est vn̄ in nullo tenet iterare,

Tertia pars libri primi.

Ad tollendū autē omne dubiū
tuti⁹ videt⁹ q^o p^ofessor et si dat
pnias diutinas det pnias vt
ieiuniorū, elemosynarū, pere
grinationū, et hmoi, put red^o
rūt pctā, nō tñ iniungat diuti
nas pnias orationū, et p^ocipue
his de q^o potest dubitari d^o
recidiuo :

De celatiōe cōfessiōis, et d^o
pnia sacerdotis cōfessiōnem
reuelantis, §. viij.

Stat tho :

n mas in. iij, dis. xxj, q^o
audiēs p^ofessiōz tenet⁹
celare audita in ipa, q^o in sa
cramētis id q^o gerit exterius
est signū ei⁹ q^o gerit interi⁹,
vñ sicut de⁹ hoī p^ofitenti regit⁹
pctm interi⁹, ita et sacerdos d^o
celare exteri⁹, vñ tanq^o viola
tor est sacramēti reuelator cō
fessiōis, Est et alia rō, q^o scz p^o
h hoīes magis trahūt ad cō
fessiōz et simplici⁹ p^ofitentē, vñ
et si ex h aliq^o piculū futurū
imineret, et h solū sciret p^o cō
fessiōz, vt d^o heretico q^o corrū
pūt fideles vel de m^orimonio
illicito, q^o aliq^o volūt p^ohere,
vel d^o pditiōe ciuitat⁹ fiēda, n^o
p^o h d^oz reuelari cōfessio ad
ipediendū malū, vt q^odā dix
rūt, s^z falsuz ē, Debet autē mo
nere eos q^o p^ofitēt, vt obuiēt l^o

desistāt, et plato dicere q^o vigi
let sup gregē suū et hmoi, sine
vlla reuelatiōe, hec Tho, Q^o
si iudex iqreret ab aliq^o an scis
at aliq^o de illa materia p^o p^of
sionem, vel per alium m^oduz
Dicit Guil, q^o si non pōt alio
mō declinare iniquū iudicēz
p^o rñdere, nihil inde scio, q^o
subintelligit vt hō, vel etiam
nihil scio p^o p^ofessionē, q^oz sub
telligit tibi reuelanduz, Sic
exponit illud Dat, xxij, c.
De die illo et hora nemo scit,
nec fili⁹ hoīs, et subintelligit
reuelandū vobis, pōt et hoc
variare hō, cū nō adducit in
testimoniuz nisi vt hō, Et iō
absq^o lesiōe p^oscie pōt iurare se
nescire id q^o scit tñ vt deus,
Sed neq^o etiā fm p^oe, d^o pal,
in. iij, dist. xxj, p^o l^onam vel p^o
ceptū cuiuscūq^o supioris fa
ctū etiā pape sub pena excōis
catiōis nō licet reuelare cōfess
sionē, quia sigillū p^ofessiōis ē
de iure diuino, et de necessita
te sacramenti, Papa autē licet
aliq^o dispenset in p^oceptis di
uinis vt i vot⁹, q^oz redditio ē
de iure diuino, nō tñ pōt dispē
sare in sacris, s^z vt quis nō ba
ptizet vel p^ofirmet vel nō p^ofitet
atur, Et q^o dictū ē celatiōz cō
fessiōis eē d^o necessitate sacra
menti non sic intelligit q^on sit

verū sacramentū, etiā si ipsa
 confessio n̄ celaret, qz utiqz essz
 sacramētū etiā si sacerdos re
 uelaret, qz nec sic est d̄ necessi
 tate qz de^o regat, qz si nō satis
 facit de^o nō regit sed reuelat
 ad penam, aut si accedat fict^o
 de^o nō regit et nihilomin^o sa
 cerdos tenet celare, sed d̄ ce
 latio confessiois de necessitate
 sacramēti, qz natura sacri ne
 cessitat eū ad celandū, natura
 dico z q̄stū ad id qd̄ ē sacfz, qz
 sit in occulto solus cum solo,
 z q̄stū ad id qd̄ ē sacfz z res, s.
 p̄nā iterior que etiā est occul
 ta, z q̄stū ad rem tm̄ q̄ ē remis
 sio pctōz, p̄ q̄ tecta sunt pctā.

Nota fm̄ Pe. d̄ pal, quia
 quod dicit Tho, qz occultatio
 confessiois est de essentia sacra
 mēti, nō sic ē intelligendū qz sit
 ei^o materia vel forma ei^o, sed
 qz ē de natura eius obligatio
 ad occultatiōem, sic si diceret
 mus, d̄ essētia leui ē ferre sur
 sum vel de essentia matrimo
 nij est reddere debitū, id ē ob
 ligatio ad ipsum, Est autē pec
 catum mortale reuelare con
 fessionem, quia est cōtra ius
 diuinum et posituum, vnde
 z grauiter punit ab ecclia,

Penitentia confessoris cō
 fessionem reuelantis,

Acerdos reuelans cō
 fessionem de iure anti
 quo debet deponi, et
 toto tpe vite sue ignominio
 sus peregrinari, de pe. di. vj. c.
 sacerdos. Sed fm̄, c. ois. de
 pe. z re. d̄z deponi, z ad agens
 dā ppetuā p̄niam in monaste
 rio arto intrudi, s. fm̄ Hosti,
 faciet p̄niam certo tpe, z exin
 de aliā, S; hec p̄nā imponē
 da est qn̄ q̄s i iudicō quincif
 de hoc vel fatef de iure, Nā
 als in foro penitētie videt esse
 arbitraria, sicut p̄o alijs pec
 catis, Quāuis autē possit cō
 fessor de l̄nā penitentis ma
 nifestare eius peccatum, altes
 ri fm̄ Tho, z Pe, non tamen
 d̄z uti licentia tali, nisi ad eui
 tandum aliqd̄ malū, tenet tū
 illi cui aliqd̄ reuelat de licen
 tia penitentis illud celare, nisi
 si forte pctōz velit qz ille abso
 lute z libere sciat, L̄nā tamē
 quam dat penitens confessor
 ri de reuelatione peccati quā
 tūcūqz generalis non intellis
 gitur nisi ad bonum confiten
 tis, fm̄ Pe. d̄ pal, Sed no
 ta fm̄ eundē qz si iudex dices
 ret alicui capto p̄ maleficio,
 da licentiam confessori qz dis
 cat si tu es confessus de hoc vel
 de illo, non tenet dare, nec ex
 h̄ s̄ eū debet haberi suspitio

Tertia pars libri primi.

de delicto, qz forte h̄ fac̄ p̄t
vitandū scandalū, sed z si da-
ret l̄n̄iaz, sic licentiat⁹ non dz
dicere pctm̄ illud si esset com-
missuz. Itē si p̄cipet prelat⁹
alicui cōfessori qz diceret sibi
pctm̄ alicuius qd̄ est omnio
occultū, etiā si cōfessus dedis-
set l̄n̄iam illi qz diceret non te-
netur dicere neqz obedire vt
reuelet illud, quia p̄latys n̄ ē
iudex occultoz, imo etiam si
cōfessus esset diffamatus d̄
illo peccato, z p̄ infamiā pue-
niret illud ad cognitōnem iu-
dicis q̄uis ipse cōfessus inter-
rogatus a iudice siue p̄lato te-
net se manifestare, tñ cōfessor
eius etiam habita l̄n̄ia ab eo
dicendi, nō tenet dicere iudi-
ci sibi precipienti vt dicat eti-
am si scit, nec dz qz fori nō sūt
p̄miscēdi, scz p̄n̄ialis z cōten-
tiosus. Sed si cōfessor scit
pctm̄ alicuius non solū p̄ cō-
fessionē sed etiā p̄ aliū moduz
puta quia vidit vel audiuit p̄
talem z talem modum potest
dicere qz illud vidit vel audi-
uit, dūmodo non dicat se scire
illud per confessionem, nec
refert vtrū p̄us p̄ confessionē
audiuerit, z postea p̄ aliū mo-
dū scinerit, z ecōuerso. In q̄
casu, scilicet si prius sciuit pec-
catū ante cōfessionē nō opoz

tet qz p̄stet se nō recipere illd̄
in cōfessionē, qz sine p̄statiōe
pōt dicere q̄tū scit extra cōfes-
sionē, nec tñ dz hoc dicere si-
ne magna cā z rōnabili. Itē
p̄m eundē p̄e, cū cōfessio non
auferat cōfessori ius suū, nec
p̄ferat ei ius nouū i alio foro
q̄cquid videt cōfessori facien-
dū vel omittendū p̄ bono ipi⁹
cōfidentis, vel p̄ bono cōi pōt
facere vel omittere, dūmodo
p̄t hoc nō reuelet cōfessio ad
qd̄ solū obligat, licet als illd̄
nō esset facturuz. Quā si p̄ con-
fessionē p̄oris vel alteri⁹ scit
abbas qz non expedit p̄ori te-
nere monasteriuz, et si talis q̄
alias ad libituz pōt amoueri
expectet q̄usqz sine nota reue-
latōis possit eum amouere, z
tūc statim amoueat, cū enim
ex audientia cōfessionis n̄ ob-
liget ad aliqd̄ nisi ad celandū
et si obligaret ad aliqd̄ h̄ eēt
ad medendū aīe penitentis si-
cut medic⁹, absqz tñ reuelati-
one cōfessionis, ex q̄ aliquē i cu-
ra suscipit tenet sibi dare r̄me-
diū q̄ recidiuū, z sic in p̄posi-
to q̄ cito p̄t amouere amoue-
ueat quē etiā sine h̄ amouere
poterat. Si aut̄ tal̄ erat q̄ nō
sine iusta causa amoueri pote-
rat cum audientia cōfessio-
nis nullum ius sibi p̄beat in

alio foro in quo nō p̄stet sibi
 vt iudici amoueri nō p̄t. Idē
 Tho. Item qz p̄lat⁹ Iniaz in
 trandi ciuitatē siue villaz sub
 dito dare pōt ad libitū vel ne
 gar. Et alias n̄ esset negatur⁹
 p̄t periculū quod ex sola cō
 fessioe nouit negare pōt. dum
 tñ ex hoc suspitio nō oriat⁹.
 In occulto tamen semp mo
 nere pōt illum qui confessus
 est. quia hoc non est reuelare
 confessionem. Similr curas
 tus p̄t cōfessioz pōt negare
 cōionem quando eam dare
 als tenetur vt in pascate als
 as sic dicens. Tibi non tene
 or nunc dare. non obijciens
 de crimine. confessor nō p̄t
 hoc dicitur reuelare confessi
 onem. Sed si alicui cōquerē
 ti cōtra suū parochialē sacers
 dotē. quia non vult sibi dare
 eucharistiā. ip̄e sacerdos corā
 alijs dicerz qz hoc facit: quia
 habet peccatum a quo nō p̄t
 absoluerē. et ip̄e non vult ire
 ad ep̄m. hoc eēt reuelare cō
 fessionem. Quis ip̄e non in
 tenderet hoc. quia grauitatē
 peccati expressit. Nec Petr⁹
 Et idē ē cuz dicit se audiuisse
 qndaz noīando eū. et nō absol
 uisse. Siml de ep̄o qz p̄fessio
 nē nouit corruptioez monial
 que petit benedictionem. qz

aut est casus in q̄ tenet. et tūc
 negare nō debet. qz si p̄fessi
 onē eiusdē sibi p̄stat. non tñ si
 bi cōstat vt iudici in illo foro
 in q̄ sicut ab ordinario mona
 sterij petit monialibz b̄ndicti
 onē. et q̄libet p̄ seip̄a. Si autē
 h̄ scit p̄fessionē ei⁹ q̄ vidit.
 vel q̄ eā corrupit. nō sufficiēt
 p̄stat etiā si extra p̄fessionē di
 cat. vñ negare nō dz. Si autē
 aliter scit nō tenet b̄ndictioez
 ipertiri. et p̄t sine reuelatōe cō
 fessionis negare. ita confitens
 ti sicut non confitenti. Et qd
 dictum ē de benedictioe mo
 nialū. s. virginū idem ē d̄ b̄n
 dictione abbatissarū. vbi vir
 gines cōiter b̄ndicunt fm̄ q̄s
 dam q̄ dicunt qz licet aliq̄ pos
 sit esse abbatissa vidua. sicut
 Paula mater eustochij. tamē
 absurdum eis videtur qz mo
 nialibus b̄ndictis possit ab
 batissa p̄esse carēs illa bene
 dictione. sicut etiā fm̄ iura
 p̄fessis nō debet nouitia p̄fer
 ri in abbatissam. imo nec pro
 fessam tacite nec expresse. de
 elec. c. indēnitatibz. i p̄ncipio
 li. vj. quia tñ qd nō ē p̄hibitū
 cōcessum ē. iō videt qz b̄ndi
 ctio abbatissarū quarūcūqz
 non requirat virginitatē ma
 gis q̄ abbatum. cū non sit iu
 re cautū. sicut de benedictōe

Tertia pars libri primi.

virginū. Pe. de pal. Sicut qz
hō bz liberā electōz p solā cō
fessioz lz p solā pfessioz sciat
aliquē idignū ad platiōz ad
quā eligit quē alias putabat
dignū nō eligere ex pscia si
bi sic dicente, qz eligēdo sciē
ter dignū vel indignū negoci
um gerit inter ipum z deum.
Uñ pōt etia; ex his q scit vt
de^o iudicare, ita z in pposito.
S; bñ putaret q pateret pe
nas iuris, puta q esset puar^o
iure eligēdi, z a fructib; p tri
ennū suspensus q eligeret il
lū quem scit vt deus indignū
sz nescit vt homo, quia de his
que scit hō vt deus, solū deū
habet vltorem, nō hominem
z hmōi. Pe. Quāuis autē di
midiādo cōfessionem non sit
ibi sacramentū, tenetur tamē
sacerdos celare, quia pars ē
sacramenti. Pe.

Qui teneantur ad sigilluz
confessionis. s. ix.

Scit De

o trus d pal. vbi. s.
q ad celādū pfessi
onē tenet is q pfitet licite vl
illicite, mediate vl imediate.
Uñ z nō sacerdos q i cāu ne
cessitatis audit de mortalib;
z venialib;. Itē iterpres quē
p se penitens adhibet. Item

qui casum audit. Itē cui de
lnia pfuentis reuelat. Itē q
se pfessorē fingit. Itē q laten
ter abscondit cōfessioes au
dit, qd est sacrilegiū, z iniuriā
facit sacro. Itē cōfessor nō
absoluat, z etiā qñ nō absoluit
tenet celare. Itē nota q cum
qs recipit aliqd sb sigillo cō
fessiois, quis ei nō fuerit cō
fessus dicēs illud, tñ dz ita se
cretū tenere ac si haberet i cō
fessioe, nō qdē rōne sacramē
ti qd ibi nō est, sz rōne pmissi
si pmissit illud sic celare. Hec
fm Tho. z Pe. d pal. Dicūt
tñ Tho. z Pe. q homo nō dz
aliquid de facili recipe in con
fessione. Addit q; Pe. d pal.
q q tradidit vel accepit i cō
fessione aliquid quod non est
confessio, videt facere irreue
rentiā sacramento cum nil sit
eque celandum eo q scitur
in confessione. Similiter cuz
qs accepit ab aliq pfiliū recō
mendās vt illud teneat secre
tum tenet ad celandū, z fran
gens quodlibet istoz sigilloz
rū sine secreti sine cōfessionis
peccat mortaliter. Et tamen
que quis recipit sb sigillo cō
fessionis, z nō in confessione
non plus obligat qz si quis
iurat tenere secretum aliquid
Unde cum aliquis qñ iurat

celare aliqđ malū qđ manifes-
tando cū alijs possit impedi-
ri, z illud malū auferi, vt pdi-
tio aliqđ z hmōi, tenet manife-
stare non obstante iuramēto
xxij. q. iij. c. Int cetera, Ita
z qđ accepit sub sigillo cōfes-
sionis z non cōfessione.

Ad que se extendat sigillū
confessionis, §. ff.

Scit tho

o mas i. iij. q. directe
nō nisi ad illa que ca-
dunt sub sacramentali cōfessione
Indirecte aut nō solū se extē-
dit ad ea que audiuit sub cō-
fessione vt pctā, s; oīa alia p q
possit pctōr vl pctm dphēdi
vt si dicerz q nō absoluit euz
vel talem cuius impedimen-
tū cognouit per cōfessionem
solū, nō est talis vxor, nihilo-
minus alia etiā q in cōfessione
dicunt nō ptinentia ad cōfessi-
onē sūmope sūt celāda, tū p
pter scandalū, tū ppter pnitatē
q ex cōsuetudine sequit ad di-
cēdū audita i cōfessione, Tho.
pe. de pal. melius psequit istā
materiā dicēs q directe z pn-
cipalr pctā cōfessa z circūstā-
tie inqntū hmōi, z psona ter-
tia cū qua quis cōfiteat se pec-
casse cadūt sub sigillo cōfessio-
nis, licet qdam h negent d p

sona cū q qđ cōfiteat se peccat,
se, qđ tñ ipse reprobatur, z qñ p
locutiōz d pctis cōfessis pōt de-
uenire p se vel p accidēs dire-
cte vel indirecte vl p quēcūqz
aliū modū i aliquā cognitiō-
nē vel dubitationē vel opina-
tionē vel suspitionē de cōfessi-
one, vel inqntū pōt ei euenire
detrimentū in aīa siue in corpe
siue in fama possessiōibus vl
amicis, vl ppter h scandalū
in pplo generari, vel cōfessio
magis odiosa vel nimis dila-
ta, vl magis onerosa vel min⁹
pcciosa reputari d; cōfessor ab
hmōi locutiōib; abstinere, et
quia raro vel nunq̄ pōt con-
tingere quī ex reuelatiōe pctō-
rū in confessione scitorum, z
non p aliam viā possit sequi
aliqđ de pdictis incōueniētis
bus, q̄uis forte nulluz ptingat,
debz multū cauere q nō
dicat peccata audita in cōfessio-
ne qntūcūqz generaliter
loquatur, vel quō dicat **Dec**
pe. Et magister humberthus
dic q cauedū ē ne vnq̄ dicat
qđ in sermōe vl in alia locuti-
one **Ego** audiui hūc casū i cō-
fessione, nec vnq̄ etiam debz
dicere q in illa abbacia vel ca-
stro vel villa vel ciuitate in q
bus audiui cōfessiones fiunt
multa peccata, et hmōi, quia

Tertia pars libri primi.

propter hoc credunt simplices quod hoc sit reuelare confessio quibus non reuelat per tota verba. Nisi ex homini locutione posset per totum alicui deprehendi. dicendo autem. Iste est mihi confessus sua peccata non est reuelare quod nil ponit in palam. quod si dixerim. quod per totum non habemus etc. Sed dicendo sibi fuisse confessum de magnis et multis peccatis hoc est reuelare confessionem secundum Petrum. Bona autem alicui opera que quis scit ex confessione. puta quod est virgo. vel quia nunquam peccauit mortaliter. et homini licet dicere. nisi quod ex hoc quod unum laudat de homini quasi alteri per totum reuelat cum non laudat de eodem. quod quod de uno de de alio negat de. xxv. c. quibus. Unum si de duobus confitentibus dicit confessor quod est homo esset statim suspitio contra alium si idem non diceret. Unum Petrus de palam. ista dicit. et magister humberus dicit simpliciter abstinendum ab homini locutionibus addens etiam quod confessor debet cauere ne unquam per aliquod genus peccati ostendat confitenti minorem familiaritatem vel signum maioris dilectionis. Alia que dicunt in confessione nec peccata. nec valentia ducere in manifestationem confitentis. puta quod in tali terra sunt bona vicina non cadunt sub sigillo confessionis.

Quid sciendum quando confessor in

indiget consilio super uno casu.

Quia etiam quod quando confessor non indiget consilio alterius nisi habeat litem a confitente de persona manifestanda debet loqui ita obscure et caute et a remotis ut nullo modo consules unquam possit imaginari de persona. Unum debet considerare personam et tempus idoneum. nam si quis audierit unum clericum aduenientem. si confessor vadat subito ad interrogandum de aliquo simonia et homini. nonne satis probabilitate et quasi violenter habebit ille suspicari de illo clerico. et ideo in homini magna cautela est adhibenda quod si confessor nesciret vel non posset casum exprimere super quo indiget consilio quando ille consultor intelligeret personam et illa non vult sciri debet ire ad alium per consilio. quod si alius sufficientem habere non potest non se intromittat. Unum Petrus de palam dicit. Si non posset confiteri per totum proprium nisi dicendo aliquod peccatum per quod manifestat confessionem alterius. non debet illud confiteri. etiam si esset mortale. quod sufficit tunc contritio cum proposito confitendi quando ipse habebit contritionem talis sacerdotis. cui illud peccatum suum confitendo non manifestet alteri. Confessio ratio est. quod fortior est obligatio ad celandum quam ad confitendum. Si quis